

Friluftsförskolor Lunden

Verksamhetsberättelse

Läsåret 2024-2025

Förskolans yttre och inre miljö

Våren 2025 flyttade Lunden till nya lokaler! En enplansvilla på en liten höjd med stor lummig gård runt hela huset beläget precis ovanför Gribbbylund centrum. I gårdens grandunge finner vi skugga och kurragömmalek. I björkdungen bygger vi repbanor och upptäcker vitsippor. På husets baksida kan vi göra isbana och ha sköna vilor eller springa fort. I naturnära Gribbbylund finns små skogar utspridda som vi besöker flera gånger varje vecka. Bortanför den stora Ängsholmsängen med härliga vidder ligger Rönningesjön.

Grå villan som vi huserar i ägs och förvaltas av Svenska kyrkan. Huset har två rymliga, öppna avdelningar med stora fönster med mycket ljusinsläpp och rymmer tre grupper. Våra Upptäckare, Utforskare och Äventyrare.

Maten på Lunden får vi från restaurang Brasserie Maison. Maten tillagas efter Livsmedelsverkets riktlinjer och rekommendationer om mat för små barn. Vi serverar minst 40% ekologisk mat och alla mjölkprodukter är sockerfria och ekologiska. Från läsårsstart och fram till höstlovsveckan lagade vi egen mat på muurikka en gång i veckan. Vi hade vinteruppehåll på matlagningen och kom igång igen veckan efter påsk och lagade mat ända fram till terminsavslutet.

Barn och pedagoger på Lunden

När höstterminen drog igång hade vi 9 inskolningar under augusti och september. Lunden hade 39 barn hela hösten med ett barn som slutade sista november och ett barn som började i december.

Barnen i Äventyrargruppen med barn födda 2019 var 10 stycken tillsammans med Ann, barnskötare.

Utforskarna var 20 barn födda 2020 och 2021 tillsammans med Zara förskollärare, Wahida förskollärare och Yvonne förskollärarvikarie.

Hos Upptäckarna var det 9 barn födda 2022 och 2023 tillsammans med Natalie barnskötare och Lovisa vikarie. Pia H var fortsatt tjänstledig för studier under läsåret. På vårterminen gjorde vi om i grupperna. Då blev Äventyrarna 14 barn tillsammans med Ann och en ny vikarie, Eliana. Utforskarna blev 16 barn tillsammans med Zara och en ny vikarie, Ebba. Natalie fortsatte arbeta med de 9 Upptäckarna tillsammans med Wahida.

Två barn slutade under vårterminen och två barn började så antalet barn har varit 39 hela året.

Pia är rektor för Friluftsförskolors två enheter Lunden i Gribbbylund och Broby i Erikslund.

Planering och utveckling

I enlighet med det systematiska kvalitetsarbete som Friluftsförskolor implementerat i uppdaterad tappning startar varje ny termin någon vecka in med en stängd dag på förskolan. Dagen innebär planering för pedagogerna av terminens målformuleringar utifrån analys av barngruppernas behov och intressen. Utbildningen bygger på formulerade målområden och utvecklingsinventering som sker varje terminsavslutning.

Höstens utvecklingsdag för pedagogerna hade Lunden tillsammans med systerförskolan Broby där vi behandlade hur vårat Grön Flagg tema Hav och Vatten kunde användas som metod till undervisning i årets utvecklingsområde matematik. Vårens utbildningsdag hölls tillsammans med Friluftsförskolor Sundsborg och

handlade om utbildning, undervisning och systematiskt kvalitetsarbete. Till hösten kommer Lunden och Sundsborg fortsätta träffas i utbildningssyfte om undervisning och målformulering. Lundens utvecklingsområde nästa läsår kommer fokusera på förståelig teknik för barn i förskoleåldern.

Personalmöten har varit 12 stycken på kvällstid över året. Under vårterminen återupptog vi den påbörjade fördjupningskurs om matematik i förskolan som vi pausade året innan.

Samverkan förskola och vårdnadshavare

På Förskoleappen har vårdnadshavare kunnat följa sina barns utveckling och ta del av information som rör verksamheten. Pedagogerna skriver veckobrev i appen för att informera om utbildningens innehåll.

Vårdnadshavare bjuds varje termin in till utvecklingssamtal för att samtala om sitt/ sina barns individuella utveckling. De barn som går vidare till skolan efter sommaren har ett avslutningssamtal där barnen är med och delar sina tankar om tiden på förskolan.

På hösten bjöd vi in till föreläsning för alla Lundens och Brobys vårdnadshavare med föreläsare från Familjeenheten i Täby. De berättade om sin verksamhet och föredrog om barns behov av rutiner, pedagogiska förhållningssätt och ansvar som förälder. Lunden bjöd in vårdnadshavarna att delta i verksamheten med avslutande picknick som tack för det här läsåret.

Gemensamma mål och styrdokument

Förskolan styrs av Skollagen och därefter Läroplan för förskolan 2018 Lpfö18. Friluftsförskolors metod är utomhus- och naturpedagogik. Vi strävar efter att flytta ut verksamheten på gården och ut i skog och mark så länge det är Tryggt, Roligt och Lärorikt. Friluftsförskolor har även en egen "Grön tråd" och en övar-prövar-lär med naturpedagogiken som vi följer i mån av möjlighet. Dokumenten visar vägen för vår utomhuspedagogik och hjälper oss bidra till en positiv inställning till skogsvistelse och de förutsättningar olika biotoper och väder ger oss. I naturpedagogiken är vi alla på lika villkor och i naturpedagogiken kan alla delta jämlikt anpassat efter barnens förmågor. Våra egna frontfigurer Veda och Barke har funnits med i den dagliga verksamheten som pedagogiskt material i temauppstart, konfliktlösningar eller som deltagare i samlingar.

Grön Flagg

Delar som återvinning, odling, rättigheter och skyldigheter i natur och samhälle genom allemansrätten är ständigt aktuella på Lunden och barnen är aktiva och har blivit kunniga inom dessa delar av Grön Flagg. Barnen visar engagemang i att inte störa och inte förstöra när vi är i naturen.

I årets tema Hav och Vatten har barnen lärt sig om kretsloppet, om vattnets tre former - flytande, fast och gas, väder och vattnets påverkan och vilka som behöver vatten. Barnen har mätt, undersökt och experimenterat. De allra flesta kan sagan om Lilla Våt och Dripp och Doris. Nästa års tema blir Klimat och Energi.

Barnkonventionen, TRE SKA BLI NOLL, Plan mot diskriminering och kränkande behandling och aktivt jämställdhetsarbete

Tre ska bli noll handlar om att stoppa sexuellt utnyttjande av barn genom att upplysa barn om gränslösa beteenden och individens gränser och visa att det alltid finns vuxna som barn kan lita på och anförtro sig åt. Arbetet är ständigt aktuellt och i relationsskapandet pedagog till barn har vi arbetat för att barnen ska bli trygga och säga ifrån och att de vet med säkerhet vilka rättigheter de har och vilka kroppsdelar som är privata. Stopp - min kropp är ett bra sätt för alla barn att säga ifrån när de tycker någon rör vid dem på privata delar eller för hårdhänt. Många barn använder sig av det.

Som en del i konflikthantering och arbetet mot kränkande behandling har pedagogerna vid uppkomna situationer i det dagliga arbetet på förskolan pratat med barnen om gränser och om individers privata områden och att respektera andras gränser. Medvetenhet finns hos pedagogerna att se och lyssna på alla barn jämlikt och vi kan se att barnen är på god väg med utveckla sina tillvägagångssätt att lösa meningsskiljaktigheter. Pedagogerna finns alltid nära i konflikter för att verbalt hjälpa till att lösa problem, ge tid för att lyssna in och ge alla deltagare möjlighet att uttrycka sig.

Under hösten arbetade alla barngrupper aktivt med valda artiklar ur barnkonventionen. Under våren har kunskaperna förankrats och repeterats.

Pedagogisk dokumentation

Pedagogerna har genomgående dokumenterat sina barngrupper i Förskoleappen. Vårdnadshavarna har under hela förskoletiden tillgång till dokumentationerna för sina barn och när barnet slutar på förskolan laddar föräldrarna själva hem dokumentationerna som handlar om deras barn.

Upptäckarnas berättelse

När höstterminen startade och det nya läsåret drog igång, tog Upptäckarna emot flera nya kompisar. För att skapa trygghet och sammanhållning valde vi att fokusera på att stärka barnens sociala samspel, deras motoriska förmåga samt att arbeta med självständighet och identitet. Dessa områden genomsyrade verksamheten både under hösten och våren, med olika aktiviteter och metoder anpassade till barnens behov och utvecklingsnivå. Under vårtermin har vi arbetat med projekterande arbetssätt utifrån Grön Flagg temat Hav & Vatten samt valt tre andra rubriker språk och kommunikation, naturvetenskap och teknik, kreativitet och fantasi. Hela läsåret har vi kombinerat Bishops matematiska aktiviteter: förklara, leka och mäta i vårt gruppmål utifrån de valda rubrikerna från läroplanen.

För att främja det **sociala samspelet** använde vi oss av lekar där barnen fick möjlighet att öva på turtagning, lyssnande och samarbete. En återkommande aktivitet var Kims lek, där barnen tränade på att vänta på sin tur, kommunicera med varandra och samtidigt utveckla sin minnesförmåga. Leken skapade glädje och nyfikenhet, samtidigt som den lade grunden för gemensamt lärande. Under hela läsåret har vi konsekvent arbetat med TAKK (Tecken som Alternativ och Kompletterande Kommunikation) och bildstöd i många av våra aktiviteter. Genom att förstärka det verbala språket med tecken och visuella stöd har vi kunnat skapa tydlighet och trygghet i kommunikationen, vilket har gynnat samspel och förståelse mellan barnen.

Barnens **motoriska förmåga** har utvecklats genom både planerade och spontana aktiviteter. Ett tydligt fokusområde var att träna på prepositioner som "bakom" och "framför", något vi gjorde i samband med våra promenader till och från skogen. Inför varje utflykt organiserade vi barnen i par och ställde upp dem i led, där de fick gå tillsammans med en gå-kompis. Vi arbetade med att göra promenaderna lekfulla och meningsfulla, så att barnen på ett naturligt sätt kunde öva sin kroppskontroll, orienteringsförmåga och sitt samarbete. Under våren tog vi med detta arbete in i skogen, där vi tillsammans genomförde aktiviteter som att gå i led, balansera på rep och samverka i olika rörelselekar. Genom att använda ett gå-rep har barnen utvecklat både sin motorik och sin förmåga att röra sig i grupp på ett tryggt och koordinerat sätt.

Arbetet med att stärka barnens **självständighet och identitet** har varit en viktig del av verksamheten. Vi ville ge barnen möjlighet att känna tillit till sin egen förmåga och samtidigt utveckla sin förståelse för lägesord. Tillsammans med barnen byggde vi upp olika typer av hinderbanor, där de fick öva på att följa instruktioner och orientera sig i rummet. Inledningsvis utförde vi övningarna tillsammans, men efterhand kunde barnen förstå instruktionerna utan att behöva se dem först utföras. I våra skogsutflykter tog vi tillvara på den naturliga miljön, där barnen genom lek fick möjlighet att uttrycka sig fysiskt och pröva sina gränser. Exempelvis visade Veda och Barke hur man kunde krypa under stockar och klättra upp på stenar. Med tiden växte barnens intresse för att hoppa, klättra och krypa – oavsett plats – vilket gav dem tillfälle att utforska både miljön och sin egen förmåga i den riskfyllda leken. Denna typ av lek har stärkt deras självständighet, kroppskännedom och självtillit. Vi har under vårterminen tydligt sett att många barn nu har en ökad förståelse för lägesord och kan följa instruktioner.

Under vårterminen har vi i vårt **naturvetenskapliga och tekniska** arbete erbjudit Upptäckarna möjlighet att utforska vattnets tre former – flytande, fast och gas – genom experimentella och undersökande aktiviteter. Barnen har fått observera fysikaliska förändringar som när is smälter till vatten, vatten fryser till is och vatten förångas till ånga. Dessa experimentella aktiviteter har bidragit till deras förståelse av naturvetenskapliga processer och vattnets kretslopp. Under experimenterande aktiviteter har barnen skapat ett minivattenkretslopp i en plastpåse där de kunnat följa hur vattenångan kondenseras och bildar vattendroppar. Genom detta har de fått se och förstå centrala naturvetenskapliga och tekniska fenomen på ett konkret sätt. Matematik har integrerats genom praktiska övningar med volym och storlek. Barnen har fått hålla vatten i olika kärl och jämföra hur mycket vatten som får plats, med frågor som "Hur mycket vatten ryms i en låda eller hink?" Genom att undersöka och jämföra stor och liten, exempelvis med olika mjölkkartonger, har barnen utvecklat sin förståelse för matematiska begrepp som volym. Vi har använt öppna frågor som "Titta, gissa vad händer nu?" för att stimulera barnens nyfikenhet, kritiska tänkande och vetenskapliga undersökande. Pedagogiska verktyg som Veda och Barke har hjälpt oss att fånga barnens tankar och ge dem stöd att uttrycka sina observationer med ord och kroppsspråk. Vi har även gett barnen möjlighet att måla isbitar, vilket bidragit till att konkretisera deras upplevelser och stärka deras språkliga uttryck inom naturvetenskap och teknik. Vi har anpassat frågor och aktiviteter efter barnens intresse och förutsättningar och valt att fokusera på sådant som engagerat dem mest för att främja lärandet.

Upptäckarna har givits goda förutsättningar och möjligheter att utveckla sitt **språk och sin kommunikationsförmåga**. Genom planerade undervisningsaktiviteter med fokus på lek och experiment har de tränat på att förklara sina tankar och funderingar för varandra i en gemensam lärandemiljö. Utifrån vårt projekt Lilla Våt har Upptäckarna utvecklat sitt ordförråd samt sin förmåga att uttrycka tankar och åsikter i olika planerade lekar. Genom att delta i återkommande skattjaktlekar har barnen visat ökat intresse för att samarbeta och lösa problem tillsammans med kompisar i gruppen. För att väcka och stärka intresset har vi använt de pedagogiska verktygen Veda och Barke samt varierat miljön. Under våra lekfulla undervisningsaktiviteter har vi använt bildstöd och TAKK för att tydliggöra undervisningens innehåll för Upptäckarna. Genom dessa verktyg har vi kunnat anpassa kommunikationen så att barnen fått stöd inom sin proximala utvecklingszon (ZPD), vilket har gjort det möjligt för dem att både ta till sig information och uttrycka sig mer varierat. Under terminen har Upptäckarnas intresse för högläsningstunder väckts genom deltagande i Lilla Våt dialogiska sagostunder. Vi har kontinuerligt läst sagor med hjälp av rekvisita från Lilla Våt sago-låda. Under sagostunderna har vi visat bilder och använt pedagogiskt verktyg Veda och Barke för att ställa öppna frågor som väckt barnens tankar kring berättelsen. Upptäckarna har även fått möjlighet att återberätta sagan genom att skapa Vattenkretslopp utifrån lilla våt sagan.

Under terminen har Upptäckarna utvecklat sin **kreativitet och fantasi** genom olika lekfulla aktiviteter baserade på projektet om vattenkretsloppet. Deras hypotetiska tänkande har stärkts när de har fått möjlighet att tänka, gissa och reflektera tillsammans med kompisar i lek- och experimentbaserade aktiviteter. Barnen har tränat sin fantasi när varje barn har förvandlats till en sagokaraktär i ring- och rollekar. Genom pedagogernas närvaro och stöd i leken har barnens fantasifulla idéer fått möjlighet att växa. Det pedagogiska stödet har samtidigt skapat meningsfulla sammanhang där fantasin har kunnat fördjupas och utforskas ytterligare.

Wahida och Natalie - Upptäckarnas pedagoger

Utforskarnas berättelse

Under höstterminen arbetade Utforskarna med vattnets kretslopp utifrån bokkaraktärerna Dripp och Doris för att konkretisera kretsloppet med det långsiktiga målet att skapa förståelse och intresse för hur allt i naturen hänger ihop. Det kortsiktiga målet var att Utforskarna skulle lära sig att berätta och förklara. Forskning visar att när barn får förståelse och positiva erfarenheter av naturen, skapas förutsättningar för att barnen kommer ta hand om naturen i framtiden. Under läsåret har vi därför arbetat med experiment för att undersöka vattnets former, hur vatten renas och barnen har lärt sig att sätta ord på vad de tror kommer att hända genom att vi har använt frågan Vad tror du...?. Genom att ställa hypoteser har barnen tränat på att lösa problem och att lyssna på varandras idéer.

Under vårterminen arbetade Utforskarna med träd, fåglar och vatten utifrån sagan Det ensamma trädet. Vi fortsatte arbetet mot vårt långsiktiga mål, förståelsen för hur allt hänger ihop i naturen, och skapade under vårterminen djupare förståelse för vattnets kretslopp. Barnen har genom vattenexperiment lärt sig att träd dricker vatten genom att dra upp vatten med rötterna, vilket vi provade genom att dricka vatten med sugrör. Barnen har visat stort intresse för hur vi kan ta hand om naturen och alla djur

som bor där, vattenlevande såväl som djuren på land. Skräp i naturen! ropar Utforskarna så fort de ser skräp och ger det till oss pedagoger. Efter arbetet med boken Havets kalsonger och karaktären arga Biggan har Utforskarnas engagemang för att hålla naturen ren ökat.

Matematik

Under läsåret har gruppmålen fokuserats till läroplanens matematiska mål. Utforskarna har i detta arbete utvecklat intresse för mängd, storlek och volym. De har utvecklat sitt ordförråd och uttrycker sig mer detaljerat nu till skillnad från början av året. Flera Utforskare använder sig av enheten meter när de uttrycker höjd eller längd och generellt har de börjat använda mer siffror än att de säger bautastor, så här stor (visar med kroppen) eller jättestor. De jämför även med pinnar och sin egen kroppsstorlek hur högt något är nu tillskillnad från i början av höstterminen då de inte visste hur de skulle ta reda på hur högt till exempel Det ensamma trädet är. Nu räknar de och använder sig av enheterna antal barn, antal meter och antal pinnar vilket är en förståelse de själva har skapat utifrån den planerade undervisningen.

Utforskarna har under läsåret utvecklat förmågan att berätta och förklara genom frågan Vad tror du...? och kan nu lösa problem och lyssnar på varandras idéer. Barnen skapar lekregler och turas om att leda leken och vi kan höra dem använda lägesbeskrivningar. De har även lärt sig veckans alla dagar i ordningsföljd genom rörelseleken veckovisan

I arbetet med boken Det ensamma trädet har Utforskarna utvecklat kunskap om träd, trädens delar och fem av våra vanligaste fåglar. Barnen kan urskilja koltrast, blåmes, talgoxe, hackspett och and - till utseende och läte, och de har också börjat lära sig se skillnad på skata och kråka. Genom att ta tillvara på barnens fascination för hackspettens hackande ljud, kunde vi bygga vidare på flera fåglar genom bilder, inspelat fågelljud, och konkreta upplevelser i naturen. Vi har pratat om var fåglarna bor, om alla hackar hål i barken och varför de gör det, hur de får tag i mat och vad de äter, om de hänger upp och ner när de äter och om de hoppar på grenen eller sitter uppe i kronan. Eftersom vi såg att barnen var intresserade av fåglar använde vi det för att komma framåt i arbetet med att ge barnen en början till matematisk grundförståelse.

Utforskarna har också utvecklat större förståelse för hur de orienterar sig i förhållande till sin omgivning genom skattjakt och Hitta Vilse, och barnen hittar vägen till eller från skogen när de ges möjlighet att leda gruppen. De förklarar och visar åt vilket håll vi ska gå och berättar vad vi ska göra om vi går vilse.

Självständighet och identitet

Under höstterminen arbetade Utforskarna med konceptet Hitta Vilse, där vi tillsammans med Äventyrarna gick igenom de tre gyllene reglerna. Målet var att stärka barnens självkänsla genom att bygga upp kunskaper om att lära sig att hitta och hur man gör om man går vilse - vilket kan göra att de känner sig tryggare i skogen. Utforskarna lärde sig de tre gyllene reglerna; krama ett träd och stanna kvar där, bygga en koja samt att synas genom att hänga upp ovanliga saker i trädet och höras med sin visselpipa. För att återkoppla och reflektera tillsammans med barngruppen använde vi oss av tavlan med Hitta Vilse karaktärerna som gav många

djupa samtal med barnen. Rädslan för att aldrig bli hittad, dök upp under samtalen, vilket gjorde att vi många gånger pratade om att vuxna aldrig kommer att sluta leta.

Barnen blev stolta och glada när de märkte att de hade lärt sig de tre gyllene reglerna. De berättade för Äventyrarna i den gemensamma samlingen vad de hade lärt sig. Barnen har även i detta arbete fått erfarenheter av skattjakter vilket har utvecklat deras ledarskapsförmågor, kreativitet, förmåga att tolka symboler samt lägesbeskrivningar. De turades om att få leda gruppen och att hålla i skattkartan som ledde oss till olika platser vid Rönningesjön och till stora klätterträdet i Enstaskogen. Flera Utforskare började skapa egna skattkartor.

Socialt samspel

Under höstterminen utvecklade Utforskarna sina sociala förmågor och att hantera konflikter genom att träna på turtagning, lyssna på varandra och lösa problem tillsammans. Utforskarna har under läsåret utvecklat sina sociala förmågor genom lek samt i samlingar inför planerade aktiviteter. Vi har under läsåret träffat Utforskarna från Broby och lekt gemensamma lekar som inspirerat oss att leka vidare.

När vi arbetade med trädets olika delar, märkte vi att vi nådde barnen genom lek och rörelse och kunde på så sätt få tillgång till barnens värld. När vi lät barnen påverka undervisningen i skogen, började vi följa efter hackspettens ljud, vi följde magiska stigar och hittade skattkistor och annat fantasifullt som främjade barnens språkutveckling och fantasi.

Under vårterminen ville vi utveckla barnens delaktighet i samlingarna och gav dem flera möjligheter till reellt inflytande. Vi märkte att barnen tyckte att det var tråkigt att leka veckovisan med bara 6 stenar, så vi skapade en sten till alla barn tillsammans med dem.

Sedan dess har vi lekt samma lek (veckovisan) stora delar av vårterminen och utmanat och expanderat lärandet genom leken. Barnen har lärt sig veckans dagar i ordningsföljd samt dagarnas specialpedagogiska färger vilket gör att de lättare förstått och lyssnat mer aktivt när vi presenterat dagen. Vi har även använt bildstöd aktivt för att tydliggöra dagen. För att variera samlingen och skapa lite mer spänning började vi leka Kims Lek med frukter och grönsaker i samband med att Utforskarna började odla potatis och morötter. I leken har vi repeterat former, färger, storlekar, samt upprepat lägesbeskrivningar. Många Utforskare har utvecklat förmågan att vänta på sin tur, lyssna på varandra och hjälpa till när någon annan inte kan.

Motorik

Under vårterminen har Utforskarna utmanat sin motorik i skogen och på långpromenader. De har utmanat sin fysiska och mentala kraft och energi, utvecklat tron på att de kan lite till, de har klättrat i träd och utmanat sin styrka och sitt mod, hoppat från stenar och successivt ökat höjden, balanserat på stockar och lekt aktiva rörelselekar i skogen.

Vi har inspirerat barnen till nya rörelselekar och när vi upprepade samma lek märkte vi hur barnen kunde förklara mer och mer själva hur leken går till och dess regler.

Språk och Kommunikation

Under höstterminen utvecklade Utforskarna sina förmågor att berätta och förklara genom den produktiva frågan Vad tror du?. Vi har under vårterminen fortsatt arbetet

inom vårt tema vatten och Det ensamma trädet. Genom dialogisk högläsning har barnen berättat sagan tillsammans i gruppen, först utifrån bokens bilder som stöd, och sedan utantill vilket har utvecklat språkliga kunskaper om årstider och fåglar samt vad som skiljer dem åt, och även känslan ensamhet och trädens delar. Vi har även gett barnen möjligheter till fördjupat lärande utifrån begreppet transpiration där vi gjorde experiment för att undersöka vad transpiration är för något. Utforskarna har börjat ljuda, de bokstaverar och klappar stavelser. Flera barn har börjat skriva ord med magnetbokstäver samt skriver sina egna namn. Några har även visat intresse för att lära sig läsa och en har lärt sig det.

Naturvetenskap och teknik

Under höstterminen utvecklade Utforskarna intresse och kunskap om vattnets kretslopp genom arbetet med Dripp och Doris och Sally Säl samt konkreta naturupplevelser. Under hösten lärde vi oss en sång tillsammans om vattnets kretslopp som vi plockade begrepp från och konkretiserade genom planerad och spontan undervisning samt experiment. Ett exempel bland många är sångtexten "Kokar vid hundra och fryser vid noll". När vi smälte regnbågsisen barnen hittade i skattjakter, kokade vattnet vid hundra grader på trangiaköket och när vi hackade loss is i diket kunde vi prata om att isen fryser vid noll grader, fast de nyss hade upplevt den som lera och vatten.

I höstas letade vi efter hösttecken, sedan vintertecken och vårtecken. Vi har använt samma naturbingo varje gång, för att tydliggöra och jämföra vilka tecken vi kan se under årstiderna. Barnens kunskaper har utvecklats successivt för varje årstid och vi har utmanat lärandet genom att prata om och lära oss om temperatur.

Under vårterminen valde vi ett eget träd, som vi kallade för ensamma trädet. Vi återvände till samma träd två dagar i veckan i början av terminen för att se hur trädet hade förändrats, för att uppleva trädet med våra sinnen och prata om vad vi kan höra, se, känna och lukta. Vissa ville även smaka på löv och barr, smaka på bark med tungan, men det var ju inte så gott. Vi använde trädet för att prata om känslor, hur mådde trädet för dagen och vad kunde vi hjälpa trädet med? Var trädet ensamt och vad behövde trädet då? Barnen kramade trädet och sa att nu är trädet glad igen. Nu förklarar barnen att träden inte är ensamma när de har träd som växer bredvid.

Kreativitet och fantasi

Under läsåret har vi använt vår kreativitet och fantasi i kombination med naturpedagogik för att på ett lustfyllt sätt nå våra gruppmål. När vi inspirerar med kreativitet och använder vår fantasi i skogen, skapar vi spänning och glädje som barnen tar vidare i sina lekar.

Istället för att tjata på barnen att gå på led när vi går hem från skogen, har vi till exempel inspirerat barnen att hämta varsin pinne som de kan använda som trollstav och vi leker oss hem. Vi förvandlar träd, stenar och marken till vad vi vill. Då har stenarna, träden och marken blivit troll, lava, fjärlar, Humlan Djojj och regnbågar. Vi har byggt låtsasbroar och haft på oss lavaskor för att inte bränna oss. Barnen har förvandlat lavan till vatten som vi förvandlat till en kraftfull fors som kommer svepa bort oss om vi inte hittar på något som kan rädda oss. Då trollade barnen fram en båt till oss alla.

Zara - Utforskarnas pedagog

Äventyrarnas berättelse

Det här läsåret har Äventyrarna utmanats i att vara ansvariga för lekens gemensamma regler och fått många tillfällen att visa hänsyn till varandra och våra saker och omgivningar. På våra gemensamma lekdagar har många nya lekar introduceras och i den fria leken har barnen tränat på den svåra konsten turtagning. I Äventyrarnas utveckling mot att bli självständiga individer har deras tankar om orättvisor varit många och utmaningarna som att dela med sig av saker har tidvis varit stora.

Under höstterminen arbetade vi med känslor och att sätta ord på sina känslor och att alla känslor finns och har ett uttryck. Vi arbetade med det gemensamma språket och hur vi ska kommunicera för att barnen ska känna sig trygga och för att skapa en trevlig lek i gruppen. På vårterminen har barnen fått fler utmaningar i lekregler och att försöka förstå och reflektera över andra barns uppfattningar och perspektiv.

När Äventyrarna har fått välja gemensam lek på demokratiskt vis med röstning och argumentation för sin sak har det gett barnen förståelse för vad demokrati innebär och möjligheten att stärka självkänslan. Det ger dem samhörighet och de får lustfyllda lekstunder tillsammans. Barnen är positiva och visar stort intresse för våra gemensamma lekar. Pedagogerna är alltid med och stöttar och hjälper till med lekregler och kommunikationen i leken.

Äventyrare har gets möjlighet att utmanas i skolförberedande material, som att följa mönster, form, färg, skriva bokstäver, siffror och följa instruktioner. De har blivit mer intresserade av språk och bokstäver. I vår undervisning med Bornholmsmodellen har barnen fått möjlighet att möta rimord, ramsor och högläsning för sin språkutveckling. Vi har även haft sagor som läses från Sveriges Radio. Vilket har gett en lugn och harmonisk vila tillsammans.

På våra utflykter i närområdet har vi använt uppdragskort med sorteringsuppgifter i skogen av olika naturmaterial då vi har undervisat i tema matematik. Av naturmaterialet har de byggt, klistrat, tält och skapat allt från sin fantasi. Äventyrarna tycker mycket om att bära, packa och sortera. Det har skapat gott samarbete där alla har varit delaktiga.

I Grön Flaggd temat Hav och vatten som vi har haft läsåret 24 - 25, har Äventyrarna skapat miniekosystem för att undersöka vattnets kretslopp. De har fått utforska vatten med olika experiment och fått möjlighet att få förståelse för vattenanvändning genom att ta vara på regnvatten och att inte slösa i onödan. Det har gett barnen bättre förståelse för samband i naturen och hur samhälle och natur kan påverka varandra.

Äventyrarna fick håva i Rönningesjön där de hittade många små insekter. Det var både spännande och lärorikt då vi letade upp samma insekter i våra böcker som vi hade med oss. De har fått möjlighet att lära sig hur man använder en kniv och tält pinnar och andra naturmaterial. Att tälja är svårt och kräver mycket teknik för att kunna hantera en kniv på rätt sätt. Barnen har fått undervisning i allemansrätten för att få möjlighet att bli medvetna om hur och vad man får göra i naturen. Vi har vi haft Hitta Vilse-undervisningen så att alla ska känna sig trygga och förstå hur man ska göra om man har blivit borttappad i skogen.

Äventyrarna har fått åka skridskor i ishallen vid Tibble och några få tillfällen med skidåkning på grund att en snöfattig vinter.

Våra utflykter har blivit längre över året och barnens grovmotorik och koordinationsförmågan utmanas då vi färdas längre från förskolan. Vilket främjar både kropp, hälsa och inläring.

Ann och Eliana - Äventyrarnas pedagoger

